

Hr Erkki Keldo
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 04.09.2025 nr 2-2/3158-1

Meie 18.09.2025 nr 1-11/23/6024

Majandus- ja infotehnoloogiainistri 7. septembri 2023. a käskkirja nr 138
„Põlevkivisektori töötajate tööle asumise ja oskuste arendamise toetamine“
muutmise eelnõu kohta arvamuse avaldamine

Austatud majandus- ja tööstusminister

Täname Teid võimaluse eest anda arvamus majandus- ja infotehnoloogiainistri 7. septembri 2023. a käskkirja nr 138 „Põlevkivisektori töötajate tööle asumise ja oskuste arendamise toetamine“ muutmise eelnõu kohta.

1. Teeme ettepaneku täpsustada käskkirja eelnõu järgmiselt:

1) Eelnõu punkt 7 sõnastada järgmiselt:

„7) asendan punkti 2.2.1.2.11 alapunktis 2 ja punkti 2.2.2.2.1 alapunktis 2 arvu „16“ arvuga „18“;

Selgitus: lisatud on viide punkti 2.2.1.2.11 alapunktile 2, kuna alates 01. jaanuarist 2026 kuuluvad tasemeõppes osalemise toetuse sihtrühma 18-aastased inimesed. Muudatus on kooskõlas 01.01.2026 jõustuvate tööhõiveprogrammi 2024-2029 muudatustega;

2) Eelnõu punktis 8 asendada arv „50“ arvuga „49“.

Selgitus: täpsustatud on statistilisi näitajaid, õige on arv „49“;

3) Eelnõu punkt 12 sõnastada järgmiselt:

„12) täiendan käskkirja lisa punktiga 12.3 järgmises sõnastuses:

12.3. Käskkirja lisa punkti 2.1.2.1 alapunkti 3 muudatust rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. märtsist 2025. a.“

Selgitus: eelnõu punktist 12 on jäetud välja käskkirja lissasse eelnõuga lisatavad punktid 12.4–12.8 ning need on viidud uude eelnõu punkti 13. Muudatus on vajalik, kuna punkt 12 jõustub üldises korras (s.o allakirjutamise päeval), aga käskkirja lisa punktid 12.4–12.8 jõustuvad 01. jaanuaril 2026. Samuti on punkti 12.3 sõnastusest jäetud välja „oktoobris 2025. a jõustunud“, kuna punkt jõustub üldises korras. HÕNTE § 14 lõikest 4 ja §-st 51 tulenevalt on asendatud sõna „kohaldatakse“ sõnaga „rakendatakse“;

4) Lisada eelnõusse punkt 13 järgmises sõnastuses:

„13) täiendan käskkirja lisa punktidega 12.4–12.8 järgmises sõnastuses:

„12.4. Käskkirja lisa punkti 2.2.1.2.6. 1. jaanuarist 2026 jõustuvat redaktsiooni kohaldatakse ka isikute suhtes, kellele määrati tasemeõppes osalemise toetus enne 1. jaanuari 2026. a.

12.5. Kui Eesti Töötukassa on enne 1. jaanuari 2026. a otsustanud maksta käskkirja lisa punktides 2.1 ja 2.2 nimetatud toetust, jätkatakse toetuse maksmist kuni 31. detsembrini 2025. a kehtinud tingimustel ja korras.

12.6. Kui isik taotles käskkirja lisa punktis 2.1 nimetatud toetust ja asus tööle enne 1. jaanuari 2026. a ning Eesti Töötukassa ei ole toetuse maksmist otsustanud enne 1. jaanuari 2026. a, tehakse otsus ja makstakse toetust kuni 31. detsembrini 2025. a kehtinud tingimustel ja korras.

12.7. Kui isik taotles käskkirja lisa punktis 2.1 nimetatud toetust enne 1. jaanuari 2026. a ja asus tööle alates 1. jaanuarist 2026. a, tehakse otsus ja makstakse toetust 1. jaanuarist 2026. a kehtivatel tingimustel ja korras.

12.8. Kui isik taotles käskkirja lisa punktis 2.2 nimetatud toetust enne 1. jaanuari 2026. a ja Eesti Töötukassa ei ole toetuse maksmist otsustanud enne 1. jaanuari 2026. a, tehakse otsus ja makstakse toetust kuni 31. detsembrini 2025. a kehtinud tingimustel ja korras.“.

Selgitus: käskkirja lisa punktid 12.4–12.8 jõustuvad 1. jaanuaril 2026, mistõttu on nimetatud punktid viidud eelnõu punktist 12 eelnõu punkti 13. Uude punkti tõstmine on vajalik, kuna käskkirja muudatuse jõustumise lõigus viidatakse eelnõu punktidele, mitte käskkirja lisa punktidele.

5) Muuta eelnõu viimast lauset ja sõnastada järgmiselt:
„Käskkirja punktid 2, 5–7, 10, 11 ja 13 jõustuvad 1. jaanuaril 2026. a ning punkt 4 jõustub 1. septembril 2026. a.“.

Selgitus: sõnastust on täpsustatud seoses punkti 13 lisamisega eelnõusse.

2. Teeme ettepaneku täpsustada seletuskirja järgmiselt:

1) Vastavalt käesoleva kirja eelnõu muutmissettepanekule 1 sõnastada selgitus eelnõu punkti 7 kohta järgmiselt:

„**Eelnõu punktiga 7** muudetakse punkti 2.2.1.2.11 alapunktis 2 ja punkti 2.2.2.2.1 alapunktis 2 toetust saavate töötajate alumist vanusepiiri, tõstes selle 16-lt eluaastalt 18 aastale (vt rohkem seletuskirja punktis 5). Mikrovalifikatsiooni omandamise toetust saavate töötajate alumist vanusepiiri tõstetakse kooskõlas tasemeõppe toetuse saajatega 16-lt eluaastalt 18 aastale.“;

2) Selgitus eelnõu punkti 8 kohta sõnastada järgmiselt:

„**Eelnõu punktiga 8** muudetakse punktis 3 „Näitajad“ meetmete nimekirja väljundnäitaja vahe-sihttaset (2024) ja sihttaset (2029). 2024. aasta sihttase põhineb tegelikult saavutatud tasemel. 2029. aasta sihttaset on korrigeeritud vastavalt uuele prognoosile, mis põhineb senisel meetmete kasutamisel ning käesoleva eelnõu muudatuse eeldataval mõjul meetmetesse sisenemisele.“.

Selgitus: sõnastus on viidud vastavusse näitajate korrigeerimise põhjustega;

3) Selgituses eelnõu punkti 9 kohta asendada arv „646 244“ arvuga „646 226“ ning tekstiosa „ÕÜF mikrovalifikatsiooni õppekavad avanevad alles 2025. aasta sügisel ja toetuse väljamaksed tehakse 2026. aastal“ tekstiosaga „mikrovalifikatsiooni õppekavade avamine sõltub HTMi programmist“.

Selgitus: tegemist on arvu parandusega, õige on arv 646 226. Lisaks ei ole käesoleval ajal HTM programmis ÕÜF tingimustele vastavaid mikrokvalifikatsiooni õppekavasid (käskkirja lisa punktis 2.2.2.2.2 on nõutav õppekava, mille maht on vähemalt 18 ainepunkti), mistõttu ei ole teada, millal avanevad ÕÜF mikrokvalifikatsiooni õppekavad ja millal toimuvad toetuse väljamaksed. Seetõttu on jäetud seletuskirjast välja konkreetsed tähtajad;

4) Vastavalt käesoleva kirja eelnõu muutmissettepanekutele 3 ja 4 sõnastada seletuskirjas olemasolev punkt 12 järgmiselt:

„Eelnõu punktidega 12 ja 13 lisatakse käskkirja kuus rakendussätet.

Punkti 12.3. kohaselt rakendatakse käskkirja lisa punkti 2.1.2.1. alapunkti 3 tagasiulatuvalt alates 1. märtsist 2025. a.

Punkt 12.4. sätestab, et käskkirja lisa punkti 2.2.1.2.6. 1. jaanuarist 2026. a jõustuvat redaktsiooni kohaldatakse ka isikute suhtes, kellele määrati tasemeõppes osalemise toetus enne 1. jaanuari 2026. a. Sellega toetatakse kokkuhoiueesmärke.

Punkt 12.5. reguleerib olukorda, kus töötukassa on enne 1. jaanuari 2026. a otsustanud maksta käskkirja lisa punktides 2.1. ja 2.2. nimetatud toetust, siis jätkatakse toetuse maksmist kuni 31. detsembrini 2025. a kehtinud tingimustel ja korras.

Punkt 12.6. reguleerib olukorda, kus isik taotles käskkirja lisa punktis 2.1. nimetatud toetust (s.o toetus tööle asumise toetus) ja asus tööle enne 1. jaanuari 2026. a, kuid töötukassa ei ole 31. detsembri 2025. a seisuga veel otsustanud, kas isikule maksta toetust või mitte. Sellisel juhul otsustab töötukassa toetuse maksmise kuni 31. detsembrini 2025. a kehtinud tingimustel ja korras. Tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 5 lõikest 5 kohaldatakse menetluse alguses kehtinud õigusnorme, kui haldusmenetlust reguleerivad õigusnormid menetluse ajal muutuvad.

Punkt 12.7. reguleerib olukorda, kus isik taotles käskkirja lisa punktis 2.1. nimetatud toetust (s.o toetus tööle asumise toetus) enne 1. jaanuari 2026. a ja asus tööle alates 1. jaanuarist 2026. a. Sellisel juhul kohaldatakse toetuse maksmise otsuse tegemisel 1. jaanuarist 2026. a jõustuvat redaktsiooni.

Punkt 12.8. reguleerib olukorda, kus isik taotles käskkirja lisa punktis 2.2. nimetatud toetust (s.o tasemeõppes osalemise toetus ja mikrokvalifikatsiooni omandamise) enne 1. jaanuari 2026. a ja töötukassa ei ole toetuse maksmist otsustanud enne 31. detsembrit 2025. a, tehakse otsus ja makstakse toetust kuni 31. detsembrini 2025. a kehtinud tingimustel ja korras.“;

5) Seletuskirja punkti 3.1 „Sotsiaalsed, sh demograafilised mõjud“ neljandas lõigus muuta nelja esimest lauset ja sõnastada järgmiselt:

„Lisaks põlevkivisektorist väljumisele on tööle asumise toetuse puhul eelduseks ka vabade töökohtade olemasolu, kuid vabade töökohtade arv on Ida-Virumaal olnud languses. 2024. aastal oli üle Eesti (sh ka välismaal) keskmine vabade töökohtade arv kuu jooksul ca 8 000, millest 9% (ca 750) asusid Ida-Virumaal. Võrreldes 2023. aastaga oli 2024. aastal Ida-Virumaal 22% vähem vabu töökohti (üle Eesti ca 11% vähem). Tööle asumise toetuse tingimuste muudatused mõjutavad potentsiaalseid teenuse sihtrühma kuuluvaid inimesi positiivselt, kuivõrd seeläbi suurenevad nende võimalused toetusele kvalifitseeruda. Tööle liikumise perioodi pikendamine 100 päevalt 150 päevale annab põlevkivisektoris töö kaotanud inimestele rohkem aega töö leidmiseks ja vajadusel täiend- või ümberõpeks.“.

Selgitus: täpsustatud on protsendilisi näitajaid ja tehtud sõnastuslikke parandusi;

6) Seletuskirja punkti 3.1 „Sotsiaalsed, sh demograafilised mõjud“ viiendas lõigus asendada arv „30“ arvuga „29“.

Selgitus: tegemist on arvu parandusega, kuna käesoleva käskkirja lisa alusel tasemeõppe toetusele sisenejaid oli 2024. a 29;

7) Seletuskirja punkti 3.1 „Sotsiaalsed, sh demograafilised mõjud“ kuuendas lõigus asendada arv „33“ arvuga „31“.

Selgitus: tegemist on arvu parandusega, kuna 2024. aastal olid kõikidest uutest tasemeõppe toetuse saajatest 31% töötud;

8) Seletuskirja punkti 3.1 „Sotsiaalsed, sh demograafilised mõjud“ seitsmendas lõigus jätta välja korduv sõna „tulenevaid“;

9) Seletuskirja punkti 3.1 „Sotsiaalsed, sh demograafilised mõjud“ üheteistkümnenda lõigu kolmandas lauses asendada sõna „muudatustest“ sõnaga „muudatuste“.

Selgitus: tegemist on kirjavea parandusega;

10) Seletuskirja punkti 3.1 „Sotsiaalsed, sh demograafilised mõjud“ kaheteistkümnenda lõigu viimasest lausest välja jätta korduv sõna „oluline“;

11) Seletuskirja punkti 6 „Käskkirja jõustumine“ kolmas lõik sõnastada järgmiselt: „Käskkirja lisa punkti 2.1.2.1. alapunkti 4 (eelnohu punkt 2) ning punktide 2.2.1.2.2., 2.2.1.2.6., 2.2.2.2.1., 5.1.1. ja 5.1.2. (eelnohu punktid 2, 5–7, 10 ja 11) muudatused ning lisatavad rakendussätted (eelnohu punkt 13) jõustuvad 1. jaanuaril 2026. a.“.

Selgitus: sõnastust on täpsustatud seoses eelnõusse punkti 13 lisamisega ning selle jõustumisega 1. jaanuaril 2026.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Brit Rammul

juhatuse liige

Irina Borozdina, irina.borozdina@tootukassa.ee